

**Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка**

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення і захисту курсових робіт

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
спеціальності В6 Перформативні мистецтва
спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво

**Дрогобич
2026**

УДК 378.147.091.313:793.3(072)

*Рекомендовано вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол від 26.02.2026 р. № 3)*

Рецензенти:

Дмитрієв Сергій Володимирович, директор Заслуженого академічного Прикарпатського ансамблю пісні та танцю України «ВЕРХОВИНА» (м. Дрогобич);

Шафета Валерій Валерійович, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення і захисту курсових робіт для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво / укладачі Любомир Мартинів, Ольга Мартинів. Дрогобич: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2026. 34 с.

Методичні рекомендації розроблені з метою ознайомлення студентів із вимогами щодо виконання, оформлення та захисту курсових робіт з урахуванням «Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (наказ ректора від 29 серпня 2025 р. № 293) та «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, курсових та кваліфікаційних роботах у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (наказ ректора від 27 червня 2025 р. № 218).

Методичні вказівки призначені для викладачів-керівників курсових робіт та студентів бакалаврату денної форми здобуття освіти.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
1.1 Вибір теми курсової роботи	7
1.2 Ознайомлення з літературою та складання змісту (плану) курсової роботи	9
1.3 Написання тексту курсової роботи	11
1.4 Оформлення курсової роботи: загальні та технічні вимоги	14
1.5 Підготовка до захисту та захист курсової роботи	18
2. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ	21
2.1 Вимоги до змісту курсової роботи	21
2.2 Вимоги до оформлення курсової роботи: бібліографічний опис та академічна доброчесність	22
2.3 Загальні висновки	23
ДОДАТКИ	25
<i>Додаток 1. Зразок оформлення титульної сторінки</i>	25
<i>Додаток 2. Рецензія на курсову роботу</i>	26
<i>Додаток 3. Шкала оцінювання</i>	27
<i>Додаток 4. Орієнтовний перелік тем курсових робіт</i>	28
<i>Додаток 5. Структура доповіді на захисті</i>	30
<i>Додаток 6. Список рекомендованих джерел</i>	31

ВСТУП

Курсова робота з хореографічних дисциплін є важливою складовою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка за освітньо-професійною програмою «Хореографія» спеціальності В6 «Перформативні мистецтва». Вона є однією з форм самостійної науково-дослідної та творчої роботи студента і спрямована на формування вмінь здійснювати науково-пошукову діяльність, критично опрацьовувати мистецтвознавчі та педагогічні джерела, систематизувати фахові знання та застосовувати їх у практичній хореографічно-педагогічній та балетмейстерській діяльності.

Мета написання студентом курсової роботи полягає у: закріпленні, поглибленні й узагальненні теоретичних знань з теорії та методики хореографії, історії хореографічного мистецтва та композиції танцю; виробленні навичок аналізу хореографічних творів, лексичного матеріалу та постановочних прийомів; осмисленні сучасних підходів до хореографічної педагогіки й застосуванні їх у практичній діяльності керівника хореографічного колективу.

Курсова робота дозволяє виявити рівень сформованості фахових компетентностей майбутнього бакалавра хореографії, його дослідницьку культуру та здатність до професійного мислення. Зміст курсової роботи має відповідати сучасному стану хореографічної педагогіки та мистецтвознавства, спиратися на принцип науковості та вимоги академічної доброчесності.

Завдання курсової роботи:

1. Поглиблення та систематизація знань з обраної теми, що стосується теоретико-методичних аспектів хореографічного навчання та виховання.

2. Формування навичок самостійного наукового дослідження, зокрема: пошуку, аналізу та критичного осмислення науково-педагогічної, мистецтвознавчої та методичної літератури з хореографії; визначення мети, завдань, об'єкта, предмета та методів дослідження; логічного, послідовного та аргументованого викладу результатів дослідження; належного оформлення наукового тексту з дотриманням вимог цитування та бібліографії.
3. Практичне застосування теоретичних знань для вирішення конкретних проблем методики навчання хореографічного мистецтва, організації репетиційного процесу та постановочної роботи у мистецьких навчальних закладах та закладах культури.

Процес виконання курсової роботи передбачає системну взаємодію студента і наукового керівника. Науковий керівник здійснює методичний супровід роботи, надає рекомендації щодо добору джерел, структурування матеріалу, постановки мети й завдань дослідження тощо. Студент, у свою чергу, повинен самостійно організувати дослідницьку діяльність, враховуючи наукові поради керівника.

Методичні рекомендації, подані у цьому посібнику, спрямовані на те, щоб допомогти здобувачам освіти правильно організувати процес виконання та захисту курсової роботи, засвоїти вимоги до структури та оформлення, а також ознайомитися з критеріями оцінювання. Під час укладання посібника враховано чинні нормативні документи, що регламентують освітній процес у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка:

1. «Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ДДПУ ім. І. Франка» (наказ ректора від 29 серпня 2025 р. № 293) – регламентує процедуру захисту та критерії оцінювання курсової роботи як форми підсумкового контролю.

2. «Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, курсових та кваліфікаційних роботах у ДДПУ ім. І. Франка» (наказ ректора від 27 червня 2025 р. № 218) – встановлює вимоги до забезпечення академічної доброчесності, правила цитування та процедури перевірки на плагіат.

Дотримання викладених у цих рекомендаціях вимог є обов'язковим для всіх здобувачів, що виконують курсову роботу з хореографічних дисциплін.

1. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес виконання курсової роботи є комплексним і послідовним, вимагає чіткого планування та самоорганізації. Весь процес можна розділити на п'ять основних етапів. Кожен етап має власні завдання, методичні вимоги та критерії оцінювання. Дотримання логіки виконання курсової роботи сприяє підвищенню її наукової цінності, якості та відповідності стандартам академічної доброчесності.

1.1. Вибір теми курсової роботи

Вибір теми є першим і одним із найважливіших етапів виконання курсової роботи. Від правильно обраної теми залежить можливість студентів успішно здійснити дослідження, дібрати науковий матеріал, сформулювати теоретичну базу та розробити практичні рекомендації.

Вибираючи тему, слід керуватися такими критеріями:

Таблиця 1

Критерій	Зміст та обґрунтування
Актуальність	Тема повинна відповідати сучасним тенденціям хореографічної освіти, вимогам мистецьких шкіл або розв'язувати нагальні методичні проблеми (наприклад, інклюзія в танці, дистанційне навчання хореографії, збереження нематеріальної культурної спадщини, патріотичне виховання засобами українського народно-сценічного танцю).
Наукова новизна	Тема має викликати професійний інтерес здобувача, стимулюючи його до аналізу хореографічної лексики та методики її викладання; передбачати можливість нових методичних узагальнень або розробку авторських танцювальних комбінацій/етюдів.
Практична значущість	Результати дослідження (розроблені методичні рекомендації щодо виконання екзерсису, плани-конспекти уроків, опис танцювальних фігур, система підготовчих вправ) повинні мати потенціал для впровадження у реальний освітній чи репетиційний процес.

Відповідність фаху	Тема повинна чітко відповідати спеціалізації «Хореографічне мистецтво» та окрім загального мистецтвознавчого опису бажано зосередитись на методиці навчання (як викладати рухи, як формувати пластичність тощо).
Наявність джерел	За обраною темою має бути достатній обсяг наукової, методичної та фахової літератури (монографій, статей, дисертацій, методичних розробок).
Назва і обсяг	Слід обирати тему, обсяг якої є реалістичним для розкриття протягом одного навчального семестру (обсяг 20–30 сторінок (без додатків)). Загальні теми (наприклад, «Розвиток хореографії в школі») слід звужувати (наприклад, «Методика розвитку виворітності ніг у на уроках класичного танцю в початковій школі»).

Тему курсової роботи студент обирає самостійно, виходячи з орієнтовної тематики курсових робіт, та узгоджує із науковим керівником. При цьому можлива корекція й уточнення теми згідно з науковими та практичними інтересами виконавця, об'єктом та місцем збору фактичного матеріалу. Окрім цього, студент може запропонувати свою тему, яка його зацікавила або над якою він працював раніше. Обрана тема узгоджується з науковим керівником. Деяке корегування можливе, але тільки з дозволу керівника.

Курсові роботи, виконані за тематикою, незатвердженою кафедрою, не допускаються до захисту. Студентам, які подали такі роботи, завідувач кафедри пропонує інші теми, затверджені кафедрою. Оцінки, виставлені за роботи, написані за незатвердженою тематикою, анулюються.

Графік виконання роботи встановлюється на початку навчального семестру і доводиться до відома студента. Студент несе відповідальність за дотримання встановлених вимог до написання курсової роботи і регламенту її виконання.

Науковий керівник надається кафедрою і здійснює:

- *Консультативну допомогу* у виборі теми, її обґрунтуванні та складанні плану.

- **Скерування** здобувача до основних літературних джерел, методик дослідження та аналітичних матеріалів.
- **Регулярний контроль** за виконанням роботи.
- **Надання відгуку** на готову курсову роботу з оцінкою її змісту, оформлення та готовності до захисту.

Здобувач зобов'язаний регулярно відвідувати консультації та інформувати керівника про хід виконання роботи.

1.2 Ознайомлення з літературою та складання змісту (плану) курсової роботи

Після затвердження теми студент проводить огляд наукових джерел, що стосуються теоретичних і методичних аспектів теми. На цьому етапі формується наукова база дослідження. Пошук джерел включає роботу з такими видами літератури:

1. **Нормативно-правова база:** Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандарт вищої освіти за спеціальністю «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, типові навчальні програми з хореографічних дисциплін для мистецьких шкіл та закладів вищої освіти.
2. **Фундаментальні наукові праці:** Монографії, дисертаційні дослідження, статті провідних науковців та практиків хореографії (К. Василенко, М. Вантух, С. Забрєдовський, Л. Цветкова, Ю. Ростовська, Т. Благова, О. Плахотнюк, Н. Корисько, Т. Медвідь, І. Терешко, О. Єфімова, М. Погребняк, А. Підлипська та ін.).
3. **Навчально-методичні посібники та рекомендації:** Практичні матеріали з методики викладання класичного, народно-сценічного, бального та сучасного танців; рекомендації для керівників аматорських та професійних хореографічних колективів.

4. **Періодичні видання:** Статті у фахових журналах («Актуальні питання гуманітарних наук», «Молодь і ринок», «Музичне мистецтво і культура», «Мистецтвознавчі записки», «Мистецтво та освіта», «Культура України», «Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство»).

Методика конспектування та анотування:

- **Конспектування:** Стислий, логічний виклад основного змісту джерела, ключових термінів хореографічної лексики та методичних прийомів.
- **Анотування:** Коротка характеристика джерела (2-3 речення) із зазначенням основної проблематики (наприклад, особливості виконання *grand battement jete*) та її цінності для Вашого дослідження.
- **Обов'язково фіксувати** точні бібліографічні дані (автор, назва, видавництво, рік, сторінки) для кожного джерела.

Для систематизації матеріалу студент складає попередній зміст (план), який включає вступ, два-три розділи або параграфи (не менше трьох) основної частини та висновки. Складання змісту (плану) курсової роботи треба розпочинати лише після того, як у студента склалося загальне уявлення про ті головні поняття, явища та процеси, які треба висвітлити у роботі. Це досягається передусім шляхом ознайомлення з відповідними розділами підручниками, навчальних посібниками, конспектами лекцій тощо.

Робота над планом – важлива частина творчої праці і студент у подальшому процесі написання роботи може його переробляти. Однак це не означає, що план не потрібний або його можна скласти після написання роботи.

У процесі виконання курсової роботи основну частину плану може поділити на окремі підпункти, що полегшує роботу, однак вони мають бути логічно узгоджені.

План узгоджується із науковим керівником. Принципи побудови плану:

- **Логічна послідовність:** План має відображати логіку дослідження: від загального (теоретичні основи) до часткового (практична методика).
- **Чітке розмежування:** Кожен розділ повинен мати чітко визначений зміст, що не дублює матеріали інших розділів.
- **Відповідність темі:** Усі пункти плану повинні безпосередньо розкривати тему курсової роботи.

1.3 Написання тексту курсової роботи

Цей етап передбачає створення повного тексту дослідження відповідно до затвердженого плану. Текст має бути науковим, аргументованим, логічно структурованим. Вимоги до написання тексту: виклад матеріалу у науковому стилі; послідовна логіка розгортання теми; системність аналізу літератури та педагогічних явищ; дотримання правил цитування та посилань на джерела; формулювання обґрунтованих висновків.

Вимоги до основних структурних елементів роботи

Вступ (Обсяг: 1–2 сторінки)

- **Актуальність теми:** Обґрунтування необхідності та своєчасності дослідження (чому ця тема важлива сьогодні).
- **Аналіз останніх досліджень (ступінь розробки проблеми):** Короткий огляд дослідників, які займалися цією проблемою (хто і що вже зробив).
- **Мета курсової роботи:** Що планується досягти в результаті дослідження.

- **Завдання курсової роботи:** Конкретні кроки для досягнення мети (3–5 пунктів, які корелюють з назвами розділів чи параграфів).
- **Об’єкт дослідження:** Процес хореографічного навчання або виховання (наприклад: «Процес фахової підготовки учнів у класі народно-сценічного танцю»).
- **Предмет дослідження:** Конкретні методи, прийоми чи засоби (наприклад: «Методика використання ігрових технологій на уроках хореографії»).
- **Методи дослідження:** Теоретичні (аналіз, синтез, узагальнення) та емпіричні (спостереження, бесіда, анкетування, експеримент).
- **Теоретичне значення:** Для чого можуть бути використані результати (наприклад, для розробки навчальних посібників).
- **Практичне значення:** Де саме можуть бути впроваджені результати (наприклад, у роботі керівника танцювального гуртка).

Основна частина (Обсяг: 18–26 сторінок)

Складається з розділів та підрозділів (не менше двох до кожного розділу) або параграфів (не менше трьох). Кожен розділ завершується короткими висновками (1–2 абзаци), що логічно підводять до наступного розділу.

Рекомендована структура основної частини:

Таблиця 2

Розділ	Завдання	Рекомендований зміст
Розділ 1. Теоретичні основи...	Аналіз наукової літератури, визначення базових понять, історичний аспект.	1.1. Історико-мистецтвознавчий аналіз досліджуваної проблеми. 1.2. Сутність та структура ключового поняття (напр., «пластична виразність», «хореографічна координація», «акторська майстерність танцівника»).

		1.3. Аналіз досвіду провідних балетмейстерів та педагогів-хореографів.
Розділ 2. Методика та технології...	Розробка або обґрунтування методики викладання, її опис та умови реалізації.	2.1. Психолого-педагогічні та анатомо-фізіологічні умови реалізації методики у хореографічному класі. 2.2. Розробка системи вправ (напр., екзерсис біля станка) з обраної теми. 2.3. Опис етапів впровадження методики та аналіз очікуваних або отриманих результатів.

Теоретичний розділ має бути аналітичним, а не просто описовим. Важливо вибудовувати власну аргументовану позицію щодо методики виконання того чи іншого руху, спираючись на фахову літературу.

Практичний розділ має містити детальний опис технології навчання: послідовність вивчення руху, типові помилки та способи їх виправлення. Тут доречні схеми побудови танцювальних малюнків, таблиці, діаграми (які включаються до тексту, а не до додатків, якщо вони є ключовими для розуміння результатів).

Висновки (Обсяг: 1–3 сторінки)

Висновки мають бути стислими, чіткими та відповідати поставленим завданням. Висновки не повинні містити цитат або посилань на літературу. Кожен пункт висновків має підсумовувати результати, отримані в кожному розділі (параграфі).

Список використаних джерел

Список використаних джерел обов'язково оформлюється відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015. Рекомендована кількість джерел – *не менше 10* з обов'язковим посиланням на них у тексті роботи.

1.4. Оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна бути логічно побудованою, мати характер ціннісного і завершеного самостійного дослідження. Традиційною є така структура курсової роботи:

1. титульна сторінка;
2. зміст (план);
3. вступ;
4. основна частина (2–3 розділи (з підрозділами) або параграфи);
5. висновки;
6. список використаних джерел;
7. додатки (за наявності).

Титульна сторінка є першою сторінкою курсової роботи та оформляється за відповідними правилами:

1. повна назва міністерства, до якого належить навчальний заклад та повна назва університету;
2. під назвою навчального закладу вказується назва кафедри, за тематикою якої виконано курсову роботу;
3. назва курсової роботи;
4. під назвою курсова робота зазначається семестр, у якому виконана робота, академічна група, форма здобуття освіти, назва факультету;
5. прізвище, ім'я та по батькові студента (в родовому відмінку);
6. прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника – науковий ступінь та/або вчене звання або посада (у називному відмінку);
7. в окремій таблиці вписуються пункти: допущено до захисту, оцінка захисту (див. Додаток 1).

Зміст (план) оформляється у вигляді переліку назв розділів та підрозділів (чи параграфів) роботи, для кожного з яких вказується відповідний номер початкової сторінки тексту. Наприклад:

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЇ РУХІВ УЧНІВ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	5
1.1. Поняття координації у хореографічному мистецтві: сутність та структура	5
1.2. Анатомо-фізіологічні та психологічні особливості розвитку дітей 6-9 років	8
1.3. Тренаж як метод підготовки опорно-рухового апарату до занять хореографією	12
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСУ ВПРАВ ПАРТЕРНОГО ТРЕНАЖУ ДЛЯ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЇ	15
2.1. Педагогічні умови ефективного застосування партерної гімнастики у хореографічному класі	15
2.2. Система спеціальних вправ та ігрових танцювальних комбінацій для формування навичоу координації	20
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	27
ДОДАТКИ	30

Заголовки розділів у тексті (ВСТУП, РОЗДІЛ 1, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ) друкуються великими літерами, жирним шрифтом, по центру. Номер розділу та його назва не розділяються крапкою.

Заголовки підрозділів або параграфів у тексті (1.1., 1.2. або § 1) друкуються малими літерами (крім першої), жирним шрифтом, з абзацного

відступу. Між номером підрозділу (параграфу) та його назвою ставиться крапка.

Між заголовком та текстом, а також між заголовком та підзаголовком слід залишати один порожній рядок (1,5 інтервалу).

До оформлення курсових робіт ставляться певні технічні вимоги. У тексті не можна допускати виправлень, перекреслень, а також скорочень слів.

Технічні вимоги до оформлення тексту

Таблиця 3

Параметр	Вимога
Формат	A4 (210x297 мм)
Текстовий редактор	Microsoft Word (.doc або .docx)
Шрифт	Times New Roman, розмір 14 пунктів
Міжрядковий інтервал	1,5
Вирівнювання	По ширині сторінки
Абзацний відступ	1,25 см
Поля	Ліве – 30 мм, праве – 15 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм
Нумерація сторінок	Наскрізна, починаючи з титульного аркуша, але номер ставиться лише з розділу «Зміст/план» (на сторінці 2) внизу посередині без крапки

У тексті курсової роботи мають бути посилання на використані джерела. Якщо наукова праця витримала кілька видань, то посилатися потрібно на найновіше. На попереднє видання посилаються у випадку, якщо потрібний матеріал є тільки у них. Коли використовують відомості, матеріали з монографії, оглядових статей, інших джерел з великою кількістю сторінок, то в посиланні необхідно точно вказати номери

сторінок, ілюстрацій, таблиць з джерела, на яке зроблено посилання в курсовій роботі.

Внутрішньо текстові посилання на джерела треба зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним квадратними дужками, наприклад, «... у працях [2; 3; 9]. Такий запис означає, що у списку використаної літератури праці, на які є посилання в тексті, розміщені під номерами 2; 3; 9, при цьому в тексті немає цитат цих праць, лише посилання на думки, висловлені їх авторами. Якщо ж наводиться цитата, то треба писати [2, с. 6], що означає: номер джерела і сторінку, яка вміщує використану цитату. *Приклад 1 (Опосередковане посилання):* Як зазначає Л. Цветкова, методика викладання класичного танцю базується на принципі поступового ускладнення лексики [10, с. 24]. *Приклад 2 (Пряма цитата):* «Український народний танець – це художня модель життя народу, його душі та історії» [15, с. 15].

За наявності в курсовій роботі таблиць, вони повинні розміщуватися після першого посилання на неї в тексті. Над таблицею має бути напис «Таблиця» та її номер, вирівняний по правому краю і курсивом (наприклад, *Таблиця 1*).

Список використаної літератури є складовою частиною курсової роботи і відображає ступінь дослідження студентом обраної проблеми. Є різні способи розташування матеріалу в списку використаних джерел: алфавітний, систематичний, за розділами роботи, хронологічний – за роком видання. Для курсової роботи рекомендуємо алфавітний.

При **алфавітному** розташуванні література групується послідовно за алфавітом прізвищ авторів і заголовків книг та статей. Роботи автора, написані у співавторстві, укладаються з урахуванням першої літери першого співавтора; роботи авторів-однофамільників – за алфавітом ініціалів. Спочатку подаються джерела українською та іншими кириличними мовами, потім – латиницею.

Основними елементами опису літератури є:

а) для книг (монографій, посібників):

прізвище та ініціали автора, назва твору, місце випуску, назва видавництва, рік випуску, кількість сторінок. Наприклад: Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 496 с.

б) для журналів, статті із збірника:

прізвище та ініціали автора, основний заголовок у статті, назва журналу (збірника), рік, номер (том, випуск), сторінки, на яких розміщена стаття. Наприклад: Плахотнюк О. А. Стилістика джаз-модерн танцю як складник сучасної хореографічної культури. Мистецтвознавчі записки. 2019. Вип. 35. С. 118–125.

в) для електронних ресурсів:

прізвище та ініціали автора (за наявності), основний заголовок, посилання (лінк), дата звернення. Наприклад: Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/024-choreografia-B.pdf> (дата звернення: 11.01.2026).

ВАЖЛИВО!!! В списку використаних джерел НЕ може бути російськомовних найменувань!

1.5. Підготовка до захисту та захист курсової роботи

Після завершення роботи студент подає текст керівнику для перевірки. У разі позитивної оцінки та відповідності вимогам академічної доброчесності робота допускається до захисту. Підготовка до захисту включає: підготовку короткої доповіді (5–7 хвилин); підготовку презентації (необов'язково); логічне структурування результатів дослідження; формулювання відповідей на можливі запитання комісії. Захист передбачає: виголошення доповіді; відповіді на запитання комісії; обґрунтування наукової та практичної цінності роботи.

Курсова робота, оформлена відповідно до цих рекомендацій, допускається до захисту за таких умов:

1. Повний текст роботи подано науковому керівнику у встановлені кафедрою терміни.
2. Наявність рецензії наукового керівника.
3. Наявність витягу з протоколу перевірки на плагіат (або відповідної довідки), що підтверджує належний рівень оригінальності тексту.

Науковий керівник готує рецензію (*див. Додаток 2*), в якій визначає позитивні сторони і недоліки курсової роботи, оцінює ступінь виконання завдань, рівень самостійності у написанні роботи, формулювання основних положень і висновків, наявність елемента творчого пошуку та новизни, ефективність використаних методів, масштабність опрацьованої інформації, дотримання вимог щодо змісту та оформлення роботи, якість мовного оформлення та бібліографічного опису.

Захист курсових робіт здійснюється за встановленим графіком та проводиться перед комісією у складі двох-трьох викладачів кафедри за участю наукового керівника курсової роботи. Процедура захисту передбачає стислий виклад студентом головних проблем теми, відповіді на запитання та зауваження членів комісії. У процесі захисту оцінюється глибина знань студента з досліджуваної теми, його вміння вести дискусію, обґрунтовувати і відстоювати свої погляди, чітко відповідати на поставлені запитання.

Оцінка (у балах, за шкалою ECTS та за національною шкалою) вноситься у заліково-екзаменаційну відомість і залікову книжку (за підписом наукового керівника та членів комісії).

Студент, який отримав оцінку «незадовільно» (FX), має право на повторний захист упродовж двох тижнів. Студент, який отримав оцінку «F», повинен виконати та захистити курсову роботу за новою темою (або суттєво переробити стару) у наступному семестрі.

Графіки захисту курсових робіт визначає кафедра та погоджує з деканатом. Як правило, курсові роботи захищаються до початку екзаменаційної сесії.

2. ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Вимоги до змісту курсової роботи

Курсова робота з хореографічних дисциплін є самостійним науково-методичним дослідженням здобувача, спрямованим на інтеграцію теоретичних знань, практичного досвіду та навичок наукового аналізу. Зміст курсової роботи повинен відповідати обраній темі, логічно розкривати її структурні компоненти та демонструвати здатність студента до самостійного опрацювання літератури, систематизації матеріалу і формулювання висновків.

Курсова робота є кваліфікаційним науковим дослідженням. Вона не може обмежуватися реферативним викладом матеріалу, а повинна відповідати наступним критеріям:

1. Науково-теоретичний рівень. Робота має демонструвати зрілість мислення здобувача через: міждисциплінарний синтез (інтеграція знань з мистецтвознавства, педагогіки, психології, анатомії та фахових методик хореографії), аналітичний підхід (критичне порівняння різних хореографічних шкіл (напр. італійської та французької), аргументація власної позиції щодо виконання певних па чи рухів) і теоретична значущість (уточнення термінологічного апарату («апломб», «координація», «виворітність») або методичних принципів викладання).

2. Прикладна складова та впровадження. Практична частина реалізується через: методичну розробку (створення авторських планів-конспектів уроків, збірок підготовчих вправ, опис авторських хореографічних комбінацій чи етюдів) і педагогічний експеримент (проведення діагностики рівня сформованості хореографічних навичок (напр. вимірювання гнучкості, оцінка точності виконання позицій ніг чи координації рухів)).

3. Академічна культура викладу. Текст роботи повинен відповідати стандартам наукового стилю:

- *Об'єктивність*: уникнення суб'єктивізму, розмовної лексики та емоційних конструкцій.
- *Термінологічна точність*: коректне використання хореографічного понятійного апарату (класична термінологія, назви кроків народного танцю тощо).
- *Логічна архітектоніка*: чітка послідовність викладу від теорії до практичних рекомендацій.

У курсовій роботі не рекомендується вести виклад від першої особи однини: «Я спостерігав», «Я вважаю», «Мені здається» і т. д. Загальноприйнятими є конструкції на зразок: «Отримуємо», «Спостерігаємо», «Встановлюємо», «Маємо на увазі» (без уживання займенника «ми»). В окремих випадках можна використовувати вирази «На наш погляд», «На нашу думку», тощо.

2.2 Вимоги до оформлення курсової роботи: бібліографічний опис та академічна доброчесність

Оформлення курсової роботи регламентується чинними державними стандартами (ДСТУ 8302:2015), правилами університету та загальноприйнятими вимогами до наукових робіт. Робота повинна бути подана у друкованому та електронному вигляді, акуратно оформлена та стилістично витримана.

Список використаних джерел має складатися виключно з тих джерел, на які є посилання в тексті, і оформлюється відповідно до правил, наведених у підрозділі 1.4 цих методичних рекомендацій.

Дотримання академічної доброчесності є обов'язковою вимогою, що регламентується «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка» (наказ ректора від 27 червня 2025 р. № 218).

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (навчально-методичних, курсових, кваліфікаційних) результатів,

отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

Основні правила запобігання плагіату:

1. **Обов'язкове цитування:** будь-яка ідея, думка, визначення або фактичний матеріал, запозичений з інших джерел, має бути оформлений як цитата або викладений власними словами із обов'язковим посиланням на джерело.
2. **Пряме цитування:** допускається лише у разі повної необхідності (наприклад, точне формулювання закону, визначення поняття). Пряма цитата береться в лапки, а посилання має включати номер сторінки.
3. **Парафраз (переказ):** викладення думки автора своїми словами. Навіть при парафразі посилання на першоджерело є обов'язковим.
4. **Самоплагіат:** використання раніше опублікованих власних текстів (наприклад, матеріалів рефератів чи есе) без належного посилання також вважається порушенням.
5. **Вимоги до оригінальності:** курсова робота підлягає перевірці відповідальній особі на кафедрі через спеціалізоване програмне забезпечення. Показник оригінальності має становити **не менше 50 %**.

Якщо в курсовій роботі виявлено ознаки академічного плагіату, то така робота не допускається до захисту.

2.3 Загальні висновки

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення та захисту курсових робіт з хореографічних дисциплін є важливим інструментом організації науково-методичної діяльності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Вони забезпечують цілісність, системність і наукову обґрунтованість процесу підготовки курсової роботи, сприяють розвитку дослідницьких компетентностей студентів і

формуванню їхньої фахової готовності до діяльності у сфері хореографічного мистецтва.

Виконання курсової роботи передбачає поетапний, послідовний і методично виважений підхід, який включає вибір актуальної теми, опрацювання наукових джерел, розробку структури дослідження, написання теоретичних та практичних розділів, оформлення відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 та університетських положень, а також якісну підготовку до захисту. Така структура забезпечує логічність і наукову повноту дослідження, дозволяє здобувачеві демонструвати власні напрацювання та рівень сформованості методичних компетентностей.

Зміст курсової роботи повинен відображати актуальні проблеми методики навчання хореографічного мистецтва, сучасні тенденції мистецької освіти, а також інтеграцію традиційних і інноваційних педагогічних технологій. Важливо, щоб дослідження було спрямоване на практичне застосування його результатів у закладах загальної середньої освіти, мистецьких школах чи хореографічних колективах. Дотримання норм академічної доброчесності є ключовою вимогою сучасної вищої освіти. Усі етапи підготовки курсової роботи мають ґрунтуватися на принципах самостійності, відповідальності, коректного цитування та оригінальності авторського тексту. Студент несе особисту відповідальність за якість і доброчесність поданого дослідження.

Подані методичні матеріали, структура, перелік тем, вимоги до оформлення та приклади змістового наповнення дозволяють здобувачам впевнено орієнтуватися у процесі підготовки курсової роботи, формувати необхідні компетентності та підвищувати рівень власної наукової культури.

Отже, курсова робота є важливою складовою професійного становлення майбутнього керівника хореографічного колективу, вчителя хореографії, сприяє розвитку його творчого, наукового та методичного потенціалу, а також формує основу для подальших фахових досліджень і педагогічної практики.

ДОДАТКИ

Додаток 1. Зразок оформлення титульної сторінки

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Кафедра вокально-хорового, хореографічного
та образотворчого мистецтва

МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ВИВОРИТНОСТІ НІГ У ЗДОБУВАЧІВ НА УРОКАХ КЛАСИЧНОГО ТАНЦЮ В 1–2 КЛАСАХ ШКОЛИ МИСТЕЦТВ

КУРСОВА РОБОТА
з хореографічних дисциплін
за VII семестр
студентки групи Х-2529Б
денної форми здобуття освіти
факультету початкової освіти та мистецтва
Дем'яню Ольги Юрїївни

Науковий керівник: кандидат мистецтвознавства, доцент
Фриз Петро Іванович

1. Допущено до захисту

_____ науковий керівник _____
дата підпис прізвище та ініціали

2. Оцінка захисту _____

_____ Члени комісії _____
дата підпис прізвище та ініціали

_____ прізвище та ініціали

_____ прізвище та ініціали

Дрогобич, 2026

Додаток 2. Рецензія на курсову роботу

РЕЦЕНЗІЯ

на курсову роботу з _____
на тему _____

студентки _____

групи _____ денної/заочної форми навчання факультету початкової освіти та мистецтва

	Критерії оцінювання (потрібне підкреслити)	Можливі бали	Бали рецензента
I	Вступна частина	0-5	
	1. Актуальність роботи розкрита: (не)повною, (не)достатньою мірою, нерозкрита	0-5	
	2. Мета і завдання дослідження поставлені і визначені: (не)правильно, (не)чітко, (не) відповідають темі дослідження	0-5	
	3. Об'єкт, предмет дослідження (не) виділено, (не)правильно	0-5	
II	Зміст роботи та узагальнення її результатів	0-5	
	1. Зміст роботи: (не) відповідає повністю (частково) темі, меті і завданням роботи	0-5	
	2. Тема роботи розкрита: повністю, частково, поверхнево, в основному, нерозкрита	0-5	
	3. Усі питання висвітлені: повністю, (не)достатньо, частково, поверхнево. Питання у розділі (параграфі) _____ висвітлені (не)правильно, (не)висвітлені	0-5	
	4. Висновки: самостійно (не) зроблені висновки (узагальнення) до кожного розділу (параграфу); загальні висновки (не)чіткі, (не)ґрунтовні, поверхневі, відсутні, (не) відповідають меті та завданням роботи загалом; відображають повністю, частково основні результати дослідження	0-10	
	5. Опрацювання літературних джерел: літературні джерела підібрані та опрацьовані у (не)достатній кількості; відповідають темі, меті і завданням дослідження (не)повною мірою, (не) відповідають загалом	0-10	
	6. Наявні (відсутні) елементи творчого пошуку; результати аналізу (не) представлено наочно (таблиці, графіки, діаграми, рисунки, малюнки, ескізи, схеми, креслення, інструкційні (технологічні) картки тощо _____ Позитивні сторони: _____ _____	0-10	
	Недоліки: _____ _____		
III	Стиль написання і оформлення роботи	0-5	
	1. Матеріал викладено з (не)дотриманням стилю: у (не)логічній послідовності, (не)системно, (не)змістовно, сумбурно, у вигляді реферативного опису	0-5	
	2. Оформлення роботи повністю (не) відповідає, частково (не) відповідає вимогам щодо оформлення; допущені недоліки в оформленні: (не)акуратність, технічні огріхи, граматичні чи стилістичні помилки, відсутні (неправильні) посилання на літературні джерела; (не) допущено помилки в оформленні бібліографічного опису	0-5	
	Курсова робота (не) допускається до захисту	0-70	
IV	Захист курсової роботи Під час захисту: студент виявив добрі, (не)достатні, фрагментарні знання з питань, що розглядалися у роботі; (не) вмів пов'язати теоретичні положення теми з практикою, (не) сформулював узагальнення, висновки; відповідав на поставлені запитання (не)правильно, (не)чітко, (не)впевнено	0-30	
VI	Загальна оцінка за курсову роботу За результатами виконання, оформлення і захисту курсової роботи курсова робота захищена студенткою з оцінкою " _____ "	0-100	

Науковий керівник _____ (_____)
" _____ " _____ 20 ____ р.

Додаток 3. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання університету (в балах)	Оцінка з диференційованого заліку	Сумарна модульна оцінка (в балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Примітка
90-100	«відмінно»	90-100	A	
75-89	«добре»	82-89	B	
		75-81	C	
60-74	«задовільно»	67-74	D	
		60-66	E	
0-59	«незадовільно»	35-59	FX	
		0-34	F	Обов'язкове повторне виконання

Додаток 4. Орієнтовний перелік тем курсових робіт

1. Використання інтерактивних технологій (відеоаналізу, VR-екскурсій до театрів) на уроках хореографії.
2. Методика використання ритміки та музично-ритмічних рухів у початкових класах хореографічних відділень.
3. Використання мультимедійних та цифрових технологій у професійній діяльності балетмейстера.
4. Використання регіонального етнографічного матеріалу (танців Прикарпаття) у процесі навчання народно-сценічного танцю.
5. Фольклорна основа та методика її стилізації в сучасному українському хореографічному мистецтві.
6. Особливості фізичного розвитку та профілактика травматизму в хореографічній роботі зі здобувачами різних вікових груп.
7. Танцювальна імпровізація як метод розвитку творчої уяви та пластичної свободи дитини.
8. Компетентнісний підхід у викладанні класичного танцю в системі фахової передвищої мистецької освіти.
9. Принципи художньо-педагогічної драматургії у процесі постановки сюжетного хореографічного номера.
10. Методи та прийоми формування навичок пластичної виразності та культури руху.
11. Хореографічна спадщина видатних українських балетмейстерів як основа вивчення фахових дисциплін (на прикладі П. Вірського, В. Авраменка).
12. Методика формування виконавських навичок у дитячих колективах естрадного танцю.
13. Методика застосування танцювально-рухової терапії як засобу психоемоційної корекції здобувачів.

14. Методика навчання учнів основам хореографічної грамоти та засвоєння професійної термінології.
15. Методичні засади розвитку відчуття метроритму та темпової стійкості у здобувачів хореографії.
16. Хореографічне мистецтво як засіб естетичного виховання та гармонійного розвитку особистості.
17. Спеціалізовані онлайн-платформи та мобільні додатки як ресурс самостійної підготовки майбутніх хореографів.
18. Організація позакласної та концертно-виконавської діяльності хореографічного колективу.
19. Виховання національної ідентичності здобувачів на матеріалі героїко-патріотичних образів в українській хореографії.
20. Позашкільна хореографічна робота як форма соціалізації та творчої самореалізації дітей.
21. Фахові компетентності вчителя хореографії в умовах реформування мистецької освіти.
22. Психолого-педагогічні аспекти роботи з хореографічно обдарованими дітьми: діагностика та розвиток.
23. Регіональні танцювальні традиції Бойківщини та Гуцульщини у практиці роботи аматорських колективів.
24. Розвиток координаційних здібностей та апломбу на уроках класичного танцю.
25. Цифровізація хореографічної освіти: використання сервісів для композиції танцю та контролю музичного супроводу (Tempo, DanceStudio).

Додаток 5. Структура доповіді на захисті

Доповідь має бути чіткою, логічною, не перевантаженою деталями і розрахована на 5–7 хвилин.

Етап доповіді	Рекомендований час	Зміст
Вступна частина	1 хв.	Привітання, оголошення теми, актуальності, мети та завдань роботи.
Основна частина	4 хв.	Стислий огляд ключових теоретичних положень, визначень, які були проаналізовані в розділах чи параграфах. Представлення найважливіших результатів.
Висновки та перспективи	1 хв.	Чітке формулювання головних висновків, відповідність меті та завданням. Підкреслення теоретичного та практичного значення.

Додаток 6. Список рекомендованих джерел

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Національний стандарт України. Вид. офіційне. [Уведено вперше : чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 17 с.
2. Кодекс академічної доброчесності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Наказ ректора від «22» червня 2018 р. № 240 <https://dspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/07/kodeks-ak.dob-ost.pdf>
3. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально-методичних, курсових та кваліфікаційних роботах у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка. Наказ ректора від «27» червня 2025 р. № 218
4. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/024-choreografia-B.pdf>
5. Базилевич Т. О. Методика викладання класичного танцю: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2021. 240 с.
6. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 1996. 496 с.
7. Верховинець В. М. Теорія українського народного танка. Київ: Музична Україна, 1990. 150 с.
8. Голдрич О. С. Методика роботи з хореографічним колективом. Львів: Сполом, 2007. 96 с.
9. Забрєдовський С. Г. Композиція танцю: навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2017. 156 с.

10. Зубатов С. Л. Методика роботи з хореографічним колективом. К.: ІПКПК, 2004. 112 с.
11. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу / Харк., держ акад культури; Уклад.: Л. М. Шилова, Е. М. Семенова. Х.: ХДАК, 2010. 122 с.
12. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом: [навч.-метод. матеріали для хореографічних відділень факультету хореографічного мистецтва]. Харків, 2003. 153 с.
13. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : [навч.-метод. посіб.]. Х. : ХДАК, 2004. 152 с.
14. Мартиненко О. В. Методика хореографічної роботи з дітьми старшого дошкільного віку : [навч. посіб.]. Донецьк: Юго-Восток, 2009. 156 с.
15. Мартиненко О. В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом: навчальний посібник. Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. 232 с.
16. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія. Київ: Промінь, 2006. 432 с.
17. Масол Л. М. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах. Київ: Педагогічна преса, 2004. С. 4–32.
18. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
19. Підлипська А. М. Бальна хореографія: методика та практика: навч. посіб. Київ: Видавець Олег Філюк, 2018. 260 с.
20. Плахотнюк О. А. Стилістика джаз-модерн танцю як складник сучасної хореографічної культури. *Мистецтвознавчі записки*. 2019. Вип. 35. С. 118–125.

21. Погребняк М. М. Методика викладання хореографічних дисциплін: навч. посіб. Полтава: ПНПУ, 2016. 230 с.
22. Рехвіашвілі А. О. Мистецтво балетмейстера: від задуму до втілення. Київ: КНУКіМ, 2015. 180 с.
23. Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Умань, 20 березня 2018 р.) / ред. кол. : Л. М. Андрощук (гол. ред.), І. Г. Терешко, С. В. Куценко (відпов. ред.). Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. 102 с.
24. Танець і процеси ідентифікації: історія і сучасність : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. [упор. А. М. Підлипська], м. Київ, 15–16 квітня 2022 р. Київ : КНУКіМ, 2022. 156 с.
25. Фриз П. І. Теорія і методика хореографічної роботи з дітьми: [навч.-метод. посіб. для студентів спеціальності «Хореографія»]. Дрогобич: ДДПУ, 2006. 190 с.
26. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю: підручник. Київ: Альтерпрес, 2017. 324 с.
27. Шалапа С. В. Методика роботи з хореографічним колективом: навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2015. 288 с.
28. Шульгіна В. Д. Мистецька освіта в Україні: актуальні проблеми музичної та хореографічної педагогіки. Київ: Либідь, 2021. 410 с.
29. Щолокова О. П. Художня освіта і виховання: методологічні аспекти. Київ: НАКККіМ, 2018. 320 с.

Дрогобицький державний педагогічний університет
імені Івана Франка

Методичні рекомендації щодо виконання, оформлення і захисту курскових робіт

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки,
спеціальності В6 Перформативні мистецтва,
спеціалізації В6.03 Хореографічне мистецтво

*Укладачі – Любомир МАРТИНІВ, Ольга МАРТИНІВ
Верстка і макетування – Любомир МАРТИНІВ*

Здано до набору 03.03.2026 р. Формат 60x90/8*0,93. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 3,953.